

Därför firar vi Sveriges nationaldag den 6 juni

Förstummad, på gränsen till förkrossad, såg jag nyligen en debatt i TV huruvida vi verkligen behöver fira vår nationaldag. En sak var debattörerna överens om: Invandrarna är överrepresenterade bland dem som välkomnar firandet av vår nationaldag. Jag tänkte ännu en gång, liksom så många av mina svenska förfäder gjort genom århundradena, ”Tack gode Gud för våra invandrare”. Bland allt de lärt oss infödda svenskar är att inte ta allt för givet och att inte vara så stinna i självgodhetens och pösighetens svullnad.

Vi svenskar har all anledning att fira vår nationaldag. Men vad är det då vi firar? Ja, det är inte lätt att veta eftersom historieundervisning inte varit obligatorisk i skolorna i snart en generation. De officiella skälen till firandet av vår nationaldag är kröningen av Gustav Vasa 1523 och undertecknandet av författningarna 1809 och 1974. (Båda författningarna undertecknades den 6 juni). Vi firar således nationaldagen för att högtidlighålla enandet av vårt land under Gustav Vasa. Därmed högtidlighåller vi minnet av att vi frigjorde oss från utländska ockupanter och våldförare som i ordets rätta bemärkelse sölade ner Stockholms gator med blod. Vi har två skäl till, våra två regeringsformer som båda i sin tid visade att Sverige var ett upplyst och sedermera demokratiskt land.

Jo men! ... säger belackarna. Gustav Vasa var en tyrann för det har historieforskaren Lars-Olof Larsson nyligen skrivit. Larsson har säkert till stora delar rätt. Men Gustav Vasa överlevde trots allt de utländska ockupanternas blodbad, organiserade en armé, motade ut inkräktarna för att sedan ena det dittills splittrade Sverige. Den 6 juni 1523 kröntes han till kung efter detta dåd. Från den dagen har vi svenskar samlats kring en nation inom vilken vi successivt kunnat utveckla våra egna idéer om hur människor skall fungera i god samklang och harmoni.

Vad beträffar regeringsformerna 1809 och 1974 är det bara för oss svenskar att sträcka på oss. Tankarna på frihet, jämlikhet och broderskap knöts ihop och befästes i regeringsformen 1809. Tack vare den regeringsformen kunde vi sakta men säkert staka ut vår väg till en demokrati med kamp för rättvisa och jämställdhet. Det arbetet knöts samman i 1974 års regeringsform. Arbetet fortgår.

Slutligen finns det ytterligare skäl att fira nationaldagen. Vi kan alla skänka en tacksamhetens tanke till alla de kvinnor och män som byggt upp och försvarat de frukter vi så välmående njuter av i dag. Om vi nu tycker illa om tanken att hylla de unga soldater som stupade för att hålla våra gränser fria t.ex. 1676 eller 1809 kan vi kanske sända tacksamhetens tankar till de 2000 civila sjömän som under andra världskriget dog för att värna alliansfriheten och för att ge oss vårt dagliga bröd. Eller varför inte sända en tanke till Raoul Wallenberg som för exakt 60 år sedan slukades av tyranniets blodiga gap efter det han visat världen var vi svenskar står när vi söker rättvisa och broderskap. Vi kan också tänka på våra förfäder som högg fram åkrarna vi plöjer i dag. Eller varför inte glädjas över alla invandrare som sedan tidernas begynnelse med frimod kommit till oss för att hjälpa till att utveckla vårt land och ge oss det välstånd vi njuter i dag. Ett välstånd vi förhoppningsvis delar med oss.

Bengt (Ben) Olander